

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку громад,
територій та інфраструктури України
29 березня 2024 року № 265

**Положення
про присвоєння та підтвердження кваліфікації членів екіпажів суден
внутрішнього плавання**

I. Загальні положення

1. Це Положення встановлює умови та процедури для присвоєння та підтвердження кваліфікацій осіб, які беруть участь в експлуатації суден, що плавають внутрішніми водними шляхами, з урахуванням положень Закону України «Про внутрішній водний транспорт» та Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2017/2397 від 12 грудня 2017 року про визнання професійних кваліфікацій у внутрішньому судноплаванні та про скасування директив Ради 91/672/ЄЕС та 96/50/ЄС (далі – Директива № 2017/2397) і визначає:

порядок ведення Реєстру кваліфікаційних посвідчень членів палубної команди та послужних книжок, інших кваліфікаційних документів членів екіпажів українських суден внутрішнього плавання, а також спеціальних дозволів капітанів (судноводіїв) та доступу до інформації, яку він містить;

перелік членів палубної команди екіпажу судна;

порядок присвоєння кваліфікації з урахуванням класифікації морських і внутрішніх водних шляхів;

порядок видачі, поновлення, обміну, зупинення дії та скасування кваліфікаційних документів членів екіпажу судна внутрішнього плавання, а також спеціальних дозволів капітанів (судноводіїв), їх форму та заходи для запобігання підробці таких документів;

вимоги щодо віку, професійної компетентності, адміністративної відповідності, стану здоров'я та часу плавання членів екіпажу судна внутрішнього плавання;

строк дії кваліфікаційних документів членів палубної команди судна;

вимоги до членів державної кваліфікаційної комісії.

2. Дія цього Положення поширюється на громадян України, іноземців (крім громадян держави, визнаної Україною державою-агресором або

СЕД АСКОД
Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України
№ 265 від 29.03.2024
Підписувач Іллясевич Ярослав Ярославович
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000001DAB1E007F04D200
Дійсний з 27.02.2024 17:57:55 по 27.02.2026 17:57:55

державою-окупантом; фізичних осіб, стосовно яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до Закону України «Про санкції») та осіб без громадянства, які на законних підставах проживають на території України, студентів (курсантів) закладів вищої та фахової передвищої освіти, які проходять підготовку та підтвердження кваліфікації з метою отримання кваліфікаційних документів, на капітанів (судноводіїв), членів екіпажу суден внутрішнього плавання; заклади охорони здоров'я, заклади вищої, фахової передвищої та професійно-технічної освіти, а також на підприємства, установи та організації, які здійснюють підготовку капітанів (судноводіїв) та членів екіпажу суден внутрішнього плавання, державне підприємство «Сервісний центр морського та річкового транспорту», до основних завдань якого належить організаційно-технічне забезпечення надання послуг у сфері морського і внутрішнього водного транспорту, Адміністрацію судноплавства, Мінінфраструктури, МОН, МОЗ.

3. Це Положення застосовується до осіб, які беруть участь в експлуатації таких категорій суден внутрішнього плавання:

1) річкові судна або судна змішаного плавання довжиною 20 метрів і більше або для яких добуток довжини, ширини та осадки становить об'єм у 100 кубічних метрів або більше;

2) плавуче обладнання;

3) пасажирські судна;

4) судна технічного флоту;

5) буксири та штовхачі, призначені для:

буксирування, кантування або штовхання суден, зазначених у підпунктах 1–4 цього пункту;

руху суден, зазначених у підпунктах 1–4 цього пункту, які входять до зчленої групи;

б) самохідні пороми.

4. Це Положення не поширюється на осіб, які:

1) керують малими, спортивними або прогулянковими суднами (в тому числі водними мотоциклами);

2) задіяні в пересуванні поромів, що не пересуваються самостійно;

3) беруть участь в експлуатації суден внутрішнього плавання, що їх використовують Збройні Сили України та інші утворені відповідно до законів України військові формування та правоохоронні органи спеціального призначення, Адміністрація судноплавства, а також служби цивільного захисту, пожежні та інші аварійно-рятувальні служби.

Особи, що керують прогулянковими (в тому числі вітрильним судном або водним мотоциклом) або малими суднами, можуть керувати такими суднами на підставі отриманого міжнародного посвідчення на право управління прогулянковим судном або посвідчення судноводія малого/маломірного судна, виданого до набрання чинності Законом України «Про внутрішній водний транспорт».

Особи, що керують суднами, які вказані в підпунктах 2 та 3 цього пункту та не вказані в пункті 3 цього розділу, можуть отримувати кваліфікаційні посвідчення, визначені в цьому Положенні, за бажанням.

5. У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:

великий склад суден – склад суден, у якого добуток загальної довжини та загальної ширини судна (суден), що штовхаються, становить 7000 квадратних метрів або більше;

верифікація – процес перевірки достовірності документів та відповідність їх встановленим цим Положенням вимогам;

державна кваліфікаційна комісія (далі – ДКК) – колегіальний орган, який створюється Адміністрацією судноплавства з числа її посадових осіб з метою визначення рівня підготовки та перевірки знань осіб для отримання документів відповідно до статті 30 Закону України «Про внутрішній водний транспорт»;

документ про освіту – документ про вищу, фахову передвищу або професійну (професійно-технічну) освіту, який видається особі, яка успішно виконала відповідну освітню (освітньо-професійну) програму закладу освіти, акредитовану у встановленому законодавством порядку, та пройшла атестацію;

електронна система – інформаційно-комунікаційна система Адміністрації судноплавства у сфері підготовки та дипломування членів екіпажу суден, визначена постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 року № 1499 «Деякі питання присвоєння звань особам командного складу морських суден»;

ідентифікаційний номер члена екіпажу (CID EU) – номер, сформований у базі даних членів екіпажу Європейського Союзу (ECDB), який ідентифікує члена палубної команди, зареєстрованого у цій базі даних, і який є унікальним для власника;

ідентифікаційний номер члена екіпажу (CID UA) – номер, сформований у Реєстрі, який ідентифікує члена палубної команди і який є унікальним для власника;

іспит – перевірка компетенцій (знань, умінь та навичок), що передбачає перевірку теоретичних знань (комп'ютерний іспит) та/або виконання практичних завдань (практичний іспит) в обсязі та порядку, передбачених відповідними програмами підготовки;

кваліфікаційне посвідчення – документ, виданий Адміністрацією судноплавства відповідно до статті 30 Закону України «Про внутрішній водний транспорт», цього Положення та стандартів CESNI ES-QIN, що підтверджує відповідний рівень професійної компетентності, необхідний для безпечної експлуатації судна внутрішнього плавання;

компетентність – доведена здатність особи використовувати знання та навички, що їх вимагають встановлені національним та міжнародним законодавством стандарти для належного виконання завдань, необхідних для експлуатації суден внутрішнього плавання;

Конвенція ПДНВ – Міжнародна конвенція про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками;

медична довідка – документ про придатність до роботи на судах внутрішнього плавання за станом здоров'я, виданий в установленому законодавством порядку;

навчально-тренажерний заклад (далі – НТЗ) – підприємство, установа або організація, що здійснює підготовку членів екіпажу суден внутрішнього плавання за схваленими Адміністрацією судноплавства програмами підготовки, а також має запроваджену відповідно до законодавства систему стандартів якості;

операційний рівень – рівень відповідальності, пов'язаний зі службою в якості матроса, матроса першого класу чи стернового та забезпеченням контролю за виконанням усіх завдань у межах визначеної зони відповідальності цієї особи відповідно до належних процедур і під керівництвом особи, що працює на рівні управління;

осадка – вертикальна відстань у метрах між найнижчою точкою корпусу, без урахування кіля чи інших стаціонарних деталей, та ватерлінією;

підтверджений стаж плавання – стаж плавання члена палубної команди судна внутрішнього плавання, занесений до послужної книжки та підтверджений Адміністрацією судноплавства;

Портал Дія – Єдиний державний вебпортал електронних послуг;

посвідчення суднового радіооператора – національне посвідчення, видане відповідно до Регламенту радіозв'язку, який є додатком до Міжнародної конвенції електрозв'язку, що надає право експлуатувати станції радіозв'язку на судні внутрішнього плавання;

початковий рівень – рівень відповідальності, пов'язаний зі службою в якості палубного матроса та забезпеченням належного виконання завдань членів палубної команди управлінського/операційного рівня;

програма підготовки – програма підготовки НТЗ у галузі внутрішнього судноплавства, яка відповідає встановленим Мінінфраструктури вимогам, а також вимогам стандартів CESNI ES-QIN, та схвалена Адміністрацією судноплавства;

Регламент радіозв'язку – Регламент радіозв'язку, який є додатком або розглядається як додаток до Міжнародної конвенції електрозв'язку;

Реєстр – Реєстр кваліфікаційних посвідчень членів палубної команди та послужних книжок, інших кваліфікаційних документів членів екіпажів українських суден внутрішнього плавання, а також спеціальних дозволів капітанів (судноводіїв) – інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення реєстрових даних та надання реєстрової інформації щодо кваліфікаційних посвідчень членів палубної команди та послужних книжок, інших кваліфікаційних документів членів екіпажу, що стосуються судноплавства на внутрішніх водних шляхах України, а також спеціальних дозволів капітанів (судноводіїв);

спеціальний дозвіл капітана (судноводія) – документ, що підтверджує відповідний рівень додаткової професійної компетентності, необхідний для виконання завдань, що становлять ризик для судноплавства;

стандарти CESNI ES-QIN – Європейські стандарти кваліфікацій у галузі внутрішнього судноплавства Європейського комітету з розробки стандартів у галузі внутрішнього судноплавства;

статус «активний» – означає, що кваліфікаційні посвідчення членів палубної команди, кваліфікаційні посвідчення фахівців, також спеціальні дозволи капітанів (судноводіїв) є дійсними;

статус «втрачений» – означає, що кваліфікаційні посвідчення членів палубної команди, кваліфікаційні посвідчення фахівців, а також спеціальні дозволи капітанів (судноводіїв) були оголошені Адміністрацією судноплавства такими, що втрачені;

статус «закінчився» – означає, що кваліфікаційні посвідчення членів палубної команди, кваліфікаційні посвідчення фахівців, а також спеціальні дозволи капітанів (судноводіїв) більше не є чинними через закінчення строку їх дії або у разі виникнення змін, що зумовлюють необхідність зміни відомостей, внесених до Реєстру;

статус «зупинений» – означає, що кваліфікаційні посвідчення членів палубної команди, кваліфікаційні посвідчення фахівців, а також спеціальні дозволи капітанів (судноводіїв) тимчасово не діють, оскільки Адміністрацією судноплавства вжито заходів з тимчасового припинення дії таких документів з міркувань безпеки або громадського порядку;

статус «скасований» – означає, що кваліфікаційні посвідчення членів палубної команди, кваліфікаційні посвідчення фахівців, а також спеціальні дозволи капітанів (судноводіїв) втратили чинність в результаті виявлення

невідповідності особи кваліфікаційним вимогам та прийняття рішення про скасування таких документів;

схвалена освітня програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), узгоджений з Адміністрацією судноплавства;

управлінський рівень – рівень відповідальності, пов'язаний із службою в якості капітана (судноводія) судна та забезпеченням належного виконання іншими членами палубної команди всіх завдань з експлуатації судна внутрішнього плавання;

фахівець з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо (Liquefied natural gas expert, LNG) – особа, яка має відповідну кваліфікацію, щоб брати участь у процедурі бункерування судна, що працює на зрідженому природному газі, або щоб керувати таким судном в якості капітана (судноводія);

фахівець з перевезень пасажирськими суднами (Passenger navigation expert) – особа, що працює на борту судна і має відповідну кваліфікацію для вживання заходів у надзвичайних ситуаціях на борту пасажирських суден.

Інші терміни у цьому Положенні вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про внутрішній водний транспорт», «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» та Кодексі торговельного мореплавства України.

6. Перелік членів палубної команди судна внутрішнього плавання:

капітан (судноводій);

стерновий;

матрос першого класу;

матрос;

палубний матрос;

практикант.

Капітан (судноводій) відноситься до управлінського рівня кваліфікацій палубної команди.

Стерновий, матрос першого класу та матрос відносяться до операційного рівня кваліфікацій палубної команди.

Палубний матрос та практикант відносяться до початкового рівня кваліфікацій палубної команди.

7. Професійні компетентності для безпечної експлуатації судна внутрішнього плавання членами палубної команди підтверджуються такими документами:

1) документ про освіту відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня, освітньо-професійного, освітнього ступеня;

2) кваліфікаційне посвідчення капітана (судноводія) судна внутрішнього плавання – для капітана (судноводія);

3) кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання – для стернового, матроса першого класу, матроса, палубного матроса, практиканта;

4) посвідчення суднового радіооператора – для капітана (судноводія) та стернового;

5) кваліфікаційне посвідчення фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо – для членів екіпажу суден, які беруть участь у бункеруванні суден зрідженим природним газом, капітанів (судноводіїв) суден, на яких зріджений природний газ використовується як паливо;

6) кваліфікаційне посвідчення фахівця з перевезень пасажирськими суднами – для членів екіпажу пасажирських суден, на яких покладаються обов'язки щодо вжиття заходів у разі виникнення надзвичайних ситуацій на борту таких суден.

Члени палубної команди повинні мати кваліфікаційні посвідчення, що підтверджують відповідний рівень професійної компетентності, необхідний для безпечної експлуатації судна внутрішнього плавання.

8. Додатково до кваліфікаційного посвідчення капітани (судноводії) суден внутрішнього плавання, які плавають в умовах, що потребують особливої уваги до безпеки судноплавства, повинні мати відповідні спеціальні дозволи, які підтверджують спеціальну компетенцію:

1) спеціальний дозвіл з керування великими складами суден;

2) спеціальний дозвіл з керування судном, що здійснює плавання в умовах обмеженої видимості за допомогою радіолокатора;

3) спеціальний дозвіл з керування судном, що здійснює плавання морськими водними шляхами, віднесеними до переліку внутрішніх водних шляхів, що належать до категорії судноплавних;

4) спеціальний дозвіл з керування судном, що здійснює плавання водними шляхами, що становлять особливий ризик для судноплавства;

5) спеціальний дозвіл з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо.

Капітани (судноводії) суден внутрішнього плавання, які мають чинні документи про освіту, що відповідають вимогам Конвенції ПДНВ, не зобов'язані отримувати спеціальний дозвіл для здійснення плавання морськими водними шляхами, віднесеними до переліку внутрішніх водних шляхів, що належать до категорії судноплавних.

9. Строки дії кваліфікаційних посвідчень та спеціальних дозволів:

1) кваліфікаційне посвідчення капітана (судноводія):

віком до 60 років – строк дії обмежений тринадцятьма роками, якщо в медичній довідці не вказано менший строк;

віком від 60 до 70 років – строк дії обмежений п'ятьма роками, якщо в медичній довідці не вказано менший строк;

віком після 70 років – строк дії обмежений двома роками, якщо в медичній довідці не вказано менший строк;

2) кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди (крім капітана):

дійсне до віку 60 років, якщо в медичній довідці не вказано менший строк;

віком від 60 до 70 років, строк дії обмежений п'ятьма роками, якщо в медичній довідці не вказано менший строк;

віком після 70 років, строк дії кваліфікаційного посвідчення складає два роки, якщо в медичній довідці не вказано менший строк;

3) кваліфікаційне посвідчення фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо (для членів екіпажу суден, які беруть участь у бункеруванні суден зрідженим природним газом, капітанів (судноводіїв) суден, на яких зріджений природний газ використовується як паливо) – строк дії обмежений п'ятьма роками;

4) кваліфікаційне посвідчення фахівця з перевезень пасажирськими суднами (для членів екіпажу пасажирських суден, на яких покладаються обов'язки щодо вжиття заходів у разі виникнення надзвичайних ситуацій на борту таких суден) – строк дії обмежений п'ятьма роками.

Строк дії спеціальних дозволів закінчується одночасно із закінченням строку дії кваліфікаційного посвідчення капітана (судноводія).

10. Члени палубної команди, які мають чинні кваліфікаційні посвідчення, можуть виконувати:

капітан (судноводій) – функції стернового, матроса першого класу, матроса або палубного матроса;

стерновий – функції матроса першого класу, матроса або палубного матроса;

матрос першого класу – функції матроса або палубного матроса;

матрос – функції палубного матроса.

11. Відповідність кваліфікаційних посвідчень членів палубної команди посадам на судах внутрішнього плавання зазначено у розділі IV цього Положення.

Для зайняття посад, що не належать до палубної команди, допускаються особи, які мають документ про освіту за освітньою (освітньо-професійною) програмою, що надає компетентності згідно з посадовими обов'язками члена екіпажу.

12. Капітан (судноводій) та інші члени екіпажу повинні мати чинну медичну довідку.

Члени екіпажу судна внутрішнього плавання, які не є членами палубної команди, повинні пройти початкову підготовку з питань безпеки на судах, проведену НТЗ, та отримати відповідне свідоцтво, форма якого наведена в додатку 1 до цього Положення.

13. Підготовка, навчання, атестація, здобуття відповідного ступеня освіти, присвоєння кваліфікації та видача відповідного документа про освіту здійснюється закладами освіти відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту».

Схвалені освітні програми мають відповідати стандартам CESNI ES-QIN, вимогам національних стандартів освіти за спеціальністю «Морський та внутрішній водний транспорт» відповідного рівня та ступеня та цьому Положенню.

Перелік свідоцтв членів екіпажів суден внутрішнього плавання, що видаються НТЗ та які засвідчують успішне проходження відповідної підготовки, наведений в додатку 2 до цього Положення.

Форма та перелік свідоцтв про складання практичного іспиту на тренажері керування судном (або на борту судна), що видаються закладами освіти або НТЗ

та які засвідчують успішне проходження практичної відповідної підготовки, наведені у додатку 3 до цього Положення.

Строк дії свідоцтв, що видаються НТЗ, які необхідні для отримання в Адміністрації судноплавства кваліфікаційних документів (за потреби), становить п'ять років з дати їх видачі.

14. Адміністрація судноплавства в частині кваліфікаційних документів членів палубної команди суден внутрішнього плавання здійснює:

видачу, поновлення, обмін кваліфікаційних документів членів палубної команди судна внутрішнього плавання та спеціальних дозволів капітанів (судноводіїв), що є платними адміністративними послугами, розмір плати за які встановлений частиною сьомою статті 30 Закону України «Про внутрішній водний транспорт»;

скасування або зупинення дії кваліфікаційних документів, спеціальних дозволів капітана (судноводія) відповідно до розділу XI цього Положення;

видачу, поновлення та обмін послужної книжки члена екіпажу судна внутрішнього плавання.

15. Послужна книжка і кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди екіпажу судна внутрішнього плавання (крім капітана (судноводія) судна внутрішнього плавання) оформлюються одним документом (послужна книжка, комбінована із кваліфікаційним посвідченням).

Форма та зміст внесених даних про час плавання, перевірку автентичності та підтвердження записів, порядок отримання, строки підготовки та видачі Адміністрацією судноплавства послужної книжки наведені у розділі XIII цього Положення.

16. Інформація щодо отримання адміністративних послуг, пов'язаних з видачею, поновленням та обміном кваліфікаційних документів, зокрема, щодо порядку надання адміністративних послуг, адреси, за якими здійснюється надання адміністративних послуг, режим доступу до приміщень, в яких здійснюється прийом кандидатів, контактні номери телефонів розміщується на офіційному вебсайті Адміністрації судноплавства.

17. Адміністрація судноплавства та державне підприємство «Сервісний центр морського та річкового транспорту» мають забезпечити вільний доступ до своїх приміщень, в яких здійснюється прийом кандидатів, забезпечивши належні умови для доступу маломобільних груп населення, облаштування у місцях прийому кандидатів інформаційних стендів, інформаційних терміналів та/або інших засобів доведення інформації до кандидатів із зразками відповідних документів та інформацією в обсязі, достатньому для отримання кандидатом адміністративної послуги без сторонньої допомоги.

18. Подані НТЗ на погодження Адміністрації судноплавства програми підготовки протягом двадцяти робочих днів з дня їх отримання підлягають погодженню або повертаються НТЗ разом із переліком зауважень, з обґрунтуванням щодо дотримання вимог стандартів CESNI ES-QIN, а також вимог до освітніх (освітньо-професійних) програм, тренажерного обладнання, суден внутрішнього водного транспорту, що використовуються для виконання практичних завдань під час підготовки та складання іспиту, затверджених Мінінфраструктури.

НТЗ публікує на власному вебсайті програми підготовки після їх погодження Адміністрацією судноплавства.

НТЗ та заклади освіти, які здійснюють підготовку капітанів (судноводіїв) та членів екіпажу суден внутрішнього плавання, повинні впровадити та підтримувати систему стандартів якості у сфері підготовки членів екіпажу суден внутрішнього плавання, яка відповідає вимогам цього Положення, стандартам CESNI ES-QIN, а також вимогам освітніх (освітньо-професійних) програм, тренажерного обладнання, суден внутрішнього плавання, що використовуються для виконання практичних завдань під час підготовки та складання іспиту. Зазначена система стандартів якості повинна бути сертифікована класифікаційним товариством (визаною організацією), уповноваженим на здійснення нагляду за виконанням на суднах внутрішнього плавання вимог, встановлених законодавством та міжнародними договорами України у сфері внутрішнього водного транспорту та судноплавства відповідно до Закону України «Про внутрішній водний транспорт» або органом з оцінки відповідності, який акредитований Національним агентством з акредитації України для провадження відповідної діяльності. Документи зазначеної системи стандартів якості у сфері підготовки членів екіпажу суден внутрішнього плавання публікуються на вебсайті НТЗ/закладу освіти.

НТЗ та заклади освіти, які впровадили та підтримують сертифіковану систему стандартів якості, включаються до переліку НТЗ та закладів освіти із зазначенням свідоцтв членів екіпажу суден внутрішнього плавання / документів про освіту, які ними видаються, погоджених Адміністрацією судноплавства програм підготовки, а також строків дії виданих сертифікатів щодо системи стандартів якості у сфері підготовки членів екіпажу суден внутрішнього плавання. Зазначений перелік розробляється Адміністрацією судноплавства та оприлюднюється на її офіційному вебсайті. Адміністрація судноплавства забезпечує зберігання зазначених переліків та усіх змін до них протягом п'ятнадцяти років.

19. Правила заповнення кваліфікаційних документів наведені в додатку 4 до цього Положення.

II. Кваліфікаційні посвідчення

1. Для отримання кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання (практикант) кандидат повинен:

бути за віком не молодше ніж 16 років;

мати підписану угоду (або трудовий договір, або контракт, або лист-виклик, або направлення закладу освіти для проходження практики) про стажування (практику). Угода може бути підписана як персонально кандидатом з роботодавцем, так і закладом освіти;

мати підтвердження початкової підготовки з питань безпеки на судах в НТЗ за програмою підготовки, схваленою Адміністрацією судноплавства;

мати довідку про навчання (в закладі освіти за схваленою освітньою (освітньо-професійною) програмою) та направлення для проходження практики.

Підставою для включення до складу членів екіпажу є довідка про навчання та направлення для проходження практики від закладу освіти, видана за згодою з судновласником або особою, яка його представляє.

2. Для отримання кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання (палубний матрос) кандидат повинен:

бути віком не молодше ніж 16 років;

мати підтвердження базової підготовки з безпеки праці на судах внутрішнього плавання у закладі професійної (професійно-технічної) освіти за програмою підготовки, схваленою Адміністрацією судноплавства; або

мати підтвердження початкової підготовки з питань безпеки на судах в НТЗ за програмою підготовки, схваленою Адміністрацією судноплавства.

3. Для отримання кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання (матрос) кандидат повинен:

1) бути віком не молодше ніж 17 років та мати підтвердження закінчення навчання у закладі професійної (професійно-технічної) освіти за дворічною програмою (академічний рік), схваленою Адміністрацією судноплавства, яка охоплює стандарти компетенції для операційного рівня та включає стаж плавання принаймні 90 днів; або

2) бути віком не молодшим ніж 18 років та накопичити підтверджений стаж плавання принаймні 360 днів на судах внутрішнього плавання в якості члена палубної команди/накопичити підтверджений стаж плавання принаймні 180 днів на судах внутрішнього плавання в якості члена палубної команди, якщо кандидат може надати доказ наявності принаймні 250 днів стажу роботи в якості особи командного або рядового складу на морському судні; або

3) бути віком не молодшим ніж 18 років, а також:

мати підтвердження закінчення навчання у закладі професійної (професійно-технічної) освіти за програмою, схваленою Адміністрацією судноплавства, яка розрахована на період принаймні дев'яти місяців, охоплює стандарти компетенції для операційного рівня та включає стаж плавання принаймні 90 днів;

мати принаймні 500 днів стажу роботи в якості особи командного або рядового складу на морському судні до прийому на навчання за схваленою програмою / мати підтвердження закінчення курсу професійно-технічного навчання тривалістю принаймні три роки до прийому на навчання за схваленою програмою.

4. Для отримання кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання (матроса першого класу) кандидат повинен:

1) бути віком не молодшим ніж 18 років та мати підтвердження закінчення навчання у закладі професійної (професійно-технічної) освіти за трирічною програмою (академічний рік), схваленою Адміністрацією судноплавства, яка охоплює стандарти компетенції для операційного рівня та включає стаж плавання принаймні 270 днів; або

2) бути віком не молодшим ніж 18 років та накопичити підтверджений стаж плавання принаймні 180 днів на посаді матроса на судні внутрішнього плавання.

5. Для отримання кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання (стерновий) кандидат повинен:

1) бути віком не молодше ніж 18 років, а також:
накопичити підтверджений стаж плавання принаймні 180 днів на посаді матроса першого класу на судні внутрішнього плавання;
мати посвідчення судового радіооператора; або

2) бути віком не молодше ніж 18 років, а також:
мати підтвердження проходження навчання у закладі професійної (професійно-технічної) освіти за трирічною програмою навчання, схваленою Адміністрацією судноплавства, яка охоплює стандарти компетенції для операційного рівня та включає стаж плавання принаймні 360 днів;

скласти практичний іспит для стернового на тренажері керування судном внутрішнього плавання (або на борту судна);

мати посвідчення суднового радіооператора; або

- 3) бути віком не молодше ніж 18 років, а також:
  - мати принаймні 500 днів стажу роботи на посаді капітана морського судна або на іншій посаді управлінського рівня;
  - скласти практичний іспит для стернового на тренажері керування судном внутрішнього плавання (або на борту судна);
  - мати посвідчення суднового радіооператора.

6. Для отримання кваліфікаційного посвідчення капітана (судноводія) судна внутрішнього плавання кандидат повинен:

- 1) бути віком не молодше ніж 18 років, а також:
  - мати підтвердження проходження навчання у закладі вищої або фахової передвищої освіти за освітньою або освітньо-професійною програмою, затвердженою у визначеному законодавством порядку, яка розрахована на період принаймні три роки та охоплює стандарти компетенції для управлінського рівня;

- накопичити підтверджений стаж плавання принаймні 360 днів у рамках освітньої (освітньо-професійної) програми або після її завершення;
  - мати посвідчення суднового радіооператора; або

- 2) бути віком не молодше ніж 18 років, а також:
  - мати кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди (стернового);
  - мати підтвердження проходження підготовки з додаткових професійних компетенцій на відповідність стандартам CESNI ES-QIN для управлінського рівня;

- накопичити підтверджений стаж плавання принаймні 180 днів на посаді стернового;

- скласти практичний іспит для капітана на тренажері керування судном внутрішнього плавання (або на борту судна);
  - мати посвідчення суднового радіооператора; або

- 3) бути віком не молодше ніж 18 років, а також:
  - мати підтвердження проходження підготовки з додаткових професійних компетенцій на відповідність стандартам CESNI ES-QIN для управлінського рівня;

- накопичити підтверджений стаж плавання принаймні 540 днів на посаді члена палубної команди судна внутрішнього плавання/накопичити підтверджений стаж плавання принаймні 180 днів на посаді члена палубної команди судна внутрішнього плавання, якщо кандидат може надати доказ

наявності стажу роботи принаймні 500 днів стажу роботи в якості особи командного або рядового складу на морському судні;

скласти практичний іспит для капітана (судноводія) на тренажері керування судном внутрішнього плавання (або на борту судна);

мати посвідчення суднового радіооператора; або

4) бути віком не молодше ніж 18 років, а також:

мати принаймні 500 днів стажу роботи в якості особи командного або рядового складу на морському судні до прийому на навчання за освітньою (освітньо-професійною) програмою / мати підтвердження закінчення курсу професійного (професійно-технічного) навчання тривалістю принаймні три роки до прийому на навчання за освітньою (освітньо-професійною) програмою;

мати підтвердження проходження навчання у закладі вищої або фахової передвищої освіти за освітньою або освітньо-професійною програмою, затвердженою у визначеному законодавством порядку, яка розрахована на період принаймні півтора роки та охоплює стандарти компетенції для управлінського рівня;

скласти практичний іспит для капітана (судноводія) на тренажері керування судном внутрішнього плавання (або на борту судна);

накопичити підтвержений стаж плавання на судні внутрішнього плавання принаймні 180 днів за освітньою (освітньо-професійною) програмою та принаймні 180 днів після її завершення;

мати посвідчення суднового радіооператора.

Зразок кваліфікаційного посвідчення капітана (судноводія) судна внутрішнього плавання встановлено додатком 5 до цього Положення.

7. Для отримання посвідчення суднового радіооператора кандидат повинен: бути віком не молодше ніж 18 років;

мати підтвердження проходження підготовки з виконання функції суднового радіооператора судна внутрішнього плавання в НТЗ;

здати практичний іспит на тренажері керування судном внутрішнього плавання в частині радіозв'язку або на тренажері суднового радіооператора (або на борту судна).

Зразок посвідчення суднового радіооператора встановлено додатком 6 до цього Положення.

8. Для отримання кваліфікаційного посвідчення фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо, кандидат повинен відповідати таким вимогам:

1) для капітанів (судноводіїв) суден внутрішнього плавання:

бути за віком не молодше ніж 18 років;

відповідати вимогам стандартів компетентностей для фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо;

2) для членів екіпажу суден внутрішнього плавання, які беруть участь у бункеруванні суден зрідженим природним газом:

бути за віком не молодше ніж 18 років;

відповідати вимогам стандартів компетентностей для фахівця з бункерування суден зрідженим природним газом на судах, на яких зріджений природний газ використовується як паливо.

Зразок кваліфікаційного посвідчення фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо, встановлено додатком 7 до цього Положення.

9. Для отримання кваліфікаційного посвідчення фахівця з перевезень пасажирськими суднами кандидат повинен:

бути за віком не молодше ніж 18 років;

відповідати вимогам стандартів компетентностей для фахівця з пасажирського судноплавства.

Зразок кваліфікаційного посвідчення фахівця з перевезень пасажирськими суднами встановлено додатком 8 до цього Положення.

10. У разі, якщо подані кандидатом документи для отримання кваліфікаційного посвідчення, відповідають вимогам, встановленим цим Положенням, Адміністрацією судноплавства з одночасним внесенням відповідного запису до Реєстру:

вноситься запис до оригіналу послужної книжки «Кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання – Практикант», «Кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання – Палубний матрос»/«Кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання – Матрос»/«Кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання – Матрос першого класу»/«Кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання – Стерновий»;

видається посвідчення судового радіооператора;

видається кваліфікаційне посвідчення: капітана (судноводія) судна внутрішнього плавання/фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо/фахівця з перевезень пасажирськими суднами.

III. Спеціальні дозволи для капітанів (судноводіїв) суден внутрішнього плавання

1. Для отримання капітаном (судноводієм) судна внутрішнього плавання спеціального дозволу з керування великими складами суден він повинен:

відповідати стандартам компетентності для капітана (судноводія) судна внутрішнього плавання з керування великими складами суден;

накопичити підтверджений стаж плавання принаймні 720 днів на судні внутрішнього плавання, у тому числі 540 підтверджених днів з кваліфікацією капітана (судноводія) судна внутрішнього плавання та принаймні 180 підтверджених днів керування великими складами суден, які штовхаються, під керівництвом іншого капітана, який має спеціальний дозвіл на керування великими складами суден.

2. Для отримання капітаном (судноводієм) судна внутрішнього плавання спеціального дозволу з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо, він повинен:

відповідати стандартам компетентності для фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо;

мати свідоцтво про підготовку фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо.

3. Для отримання спеціального дозволу з керування судном, що здійснює плавання в умовах обмеженої видимості за допомогою радіолокатора, капітан (судноводій) повинен відповідати стандартам компетентності для плавання за допомогою радіолокатора.

4. Для отримання спеціального дозволу з керування судном, що здійснює плавання морськими водними шляхами, віднесеними до переліку внутрішніх водних шляхів, що належать до категорії судноплавних, капітан (судноводій) повинен мати підтвердження проходження підготовки з додаткових професійних компетенцій на відповідність стандартам CESNI ES-QIN для управлінського рівня.

5. Для отримання спеціального дозволу з керування судном, що здійснює плавання внутрішніми водними шляхами, що становлять особливий ризик для судноплавства, капітан (судноводій) повинен:

мати підтверджений стаж плавання не менше одного року на посаді капітана (судноводія) судна внутрішнього плавання;

пройти ділянки, які становлять конкретні ризики для судноплавства, із капітаном (судноводієм), що має необхідний спеціальний дозвіл, – не менше

трьох разів вверх та трьох разів вниз за течією, протягом одного року до дати подачі документів;

мати підтвердження проходження підготовки з додаткових професійних компетенцій на відповідність стандартам CESNI ES-QIN для управлінського рівня.

6. У разі, якщо подані капітаном (судноводієм) судна внутрішнього плавання документи для отримання спеціального дозволу відповідають вимогам, встановленим цим Положенням, Адміністрацією судноплавства оформлюється нове кваліфікаційне посвідчення капітана (судноводія) судна внутрішнього плавання, до якого вноситься інформація щодо: спеціального дозволу на керування великими складами суден/спеціального дозволу для здійснення плавання в умовах обмеженої видимості за допомогою радіолокатора/спеціального дозволу з керування судном, що здійснює плавання морськими водними шляхами, віднесеними до переліку внутрішніх водних шляхів, що належать до категорії судноплавних/спеціального дозволу для плавання водними шляхами, що становлять особливий ризик для судноплавства, або видається кваліфікаційне посвідчення фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо з одночасним внесенням відповідних даних до Реєстру.

IV. Відповідність кваліфікаційних посвідчень посадам на судах

1. Таблиця відповідності кваліфікаційних посвідчень членів палубної команди посадам на судах внутрішнього плавання наведена в додатку 9 до цього Положення.

2. Вимоги для зайняття посад:

1) мати кваліфікаційне посвідчення капітана (судноводія) судна внутрішнього плавання для зайняття посади:

капітана, капітана-механіка (суднового), змінного капітана, змінного капітана-першого помічника механіка (суднового), змінного капітана-другого помічника механіка (суднового), змінного капітана-другого помічника механіка, капітана-змінного механіка (суднового), капітана-дублера та інші посади, суміщені з посадою капітана;

судноводія (особа, на яку покладається управління судном, у тому числі судноводіння), судноводія-механіка (суднового), судноводія-помічника механіка (суднового) та інші посади, суміщені з аналогічною посадою судноводія;

командира земснаряда (землесоса або іншого плавзасобу), командира земснаряда (землесоса або іншого плавзасобу)-помічника механіка (суднового), змінного командира земснаряда (землесоса або іншого плавзасобу) та інші

посади, суміщені з посадою командира земснаряда (землесоса або іншого плавзасобу);

2) мати кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання (стернового) для зайняття посади стернового, стернового-моториста та інші посади, суміщені з посадою стернового;

3) мати кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання (матроса першого класу) для зайняття посади боцмана, старшого матроса, матроса першого класу, матроса першого класу-моториста, матроса першого класу-повара та інші посади, суміщені з посадою матроса першого класу;

4) мати кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання (матроса) для зайняття посади матроса, матроса другого класу, шкіпера та інших посад, суміщених з посадою матроса;

5) мати кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання (палубного матроса) для зайняття посади палубного матроса та інших посад, суміщених з посадою палубного матроса.

3. Займати суміщені посади капітана (судноводія) та механіка мають право особи, які отримали кваліфікаційне посвідчення капітана (судноводія) та документ про освіту за спеціальністю механіка або судноводія-механіка.

4. Під час перебування на борту судна практиканта така особа повинна мати кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання (практиканта).

5. Інші члени екіпажу судна внутрішнього плавання, які не є членами палубної команди, відповідно до цього Положення можуть не мати кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання.

V. Створення та організація роботи ДКК

1. Для здійснення Адміністрацією судноплавства повноважень і виконання функцій відповідно до цього Положення Адміністрацією судноплавства з числа її посадових осіб утворюється ДКК.

2. До обов'язків ДКК належить:

1) участь в організації та проведенні практичних іспитів (в тому числі в дистанційному форматі);

2) організація та забезпечення складення кандидатами комп'ютерних іспитів та проведення засідань ДКК відповідно до вимог законодавства;

3) оформлення протоколів ДКК із засвідченням результатів складання іспитів;

4) ознайомлення кандидата з результатом складеного комп'ютерного іспиту;

5) здійснення аналізу документів, що подаються кандидатами для отримання кваліфікаційного документа;

6) внесення відомостей, зазначених у заявах кандидатів про отримання кваліфікаційних документів, та у документах, що додані до цих заяв, до електронної системи;

7) звірка відомостей про стаж плавання члена екіпажу судна внутрішнього плавання, які були ним самостійно внесені до електронної системи, з відомостями у послужній книжці/судновому журналі;

8) внесення відомостей до Реєстру;

9) забезпечення видачі Адміністрацією судноплавства кваліфікаційних документів;

10) підготовка:

повідомлень кандидатам про залишення заяви без руху або про залишення заяви без розгляду відповідно до Закону України «Про адміністративну процедуру», рішень Адміністрації судноплавства про відмову у видачі кваліфікаційних документів;

кваліфікаційних документів, які видаються Адміністрацією судноплавства.

Покладення на ДКК додаткових функцій не дозволяється.

3. Персональний склад ДКК, а також зміни до нього, затверджуються наказом Адміністрації судноплавства.

ДКК складається із голови, його заступника та членів ДКК.

Голова ДКК відповідає за дотримання порядку роботи ДКК та виконання її функцій, встановлених цим Положенням. Заступник голови ДКК виконує обов'язки голови у разі його відсутності.

4. ДКК працює на засадах демократичності, об'єктивності, прозорості та відкритості.

Члени ДКК у своїй діяльності керуються Конституцією України, Кодексом торговельного мореплавства України, Законами України «Про внутрішній водний транспорт», «Про транспорт», «Про державну службу», «Про запобігання корупції», законодавством Європейського Союзу у сфері внутрішнього водного транспорту, нормативно-правовими актами України у сферах внутрішнього водного і морського транспорту та судноплавства, цим Положенням, а також повинні володіти державною мовою, мати стаж плавання капітаном (судноводієм) не менше трьох років та не мати конфлікту інтересів.

До спеціальних та індивідуальних програм підвищення кваліфікації посадових осіб Адміністрації судноплавства відповідно до Закону України «Про державну службу», які входять до складу ДКК, обов'язково включаються норми Директиви 2017/2397, стандартів CESNI ES-QIN, Регламенту радіозв'язку та цього Положення.

5. Інформація про склад ДКК та адреси місць роботи членів ДКК розміщуються на офіційному вебсайті Адміністрації судноплавства протягом п'яти робочих днів після її утворення.

VI. Оцінювання професійної компетенції членів палубної команди

1. Оцінювання професійної компетенції членів палубної команди здійснюється ДКК, створеною відповідно до розділу V цього Положення.

2. Процедура оцінювання ДКК професійної компетенції членів палубної команди складається з таких етапів:

проведення комп'ютерного іспиту;

участь у проведенні практичного іспиту (в тому числі в дистанційному форматі);

здійснення верифікації документів, наданих кандидатом до заяви про отримання кваліфікаційного документа (зокрема, перевірка достатності стажу плавання).

3. Практичний іспит включає перевірку практичних навичок з керування судном або використання судового обладнання на спеціальному тренажері (або на судні) у межах кваліфікаційних вимог.

Тренажерне обладнання (або судно) повинно відповідати технічним та функціональним вимогам, які визначаються Мінінфраструктури, та мають свідоцтво про схвалення типу. В свідоцтві зазначається, на яке саме оцінювання компетенції надано схвалення стосовно тренажерного обладнання (для

отримання якого кваліфікаційного посвідчення чи спеціального дозволу воно може бути використане).

4. Якщо програма практичного іспиту є частиною схвалених освітніх (освітньо-професійних) програм закладів освіти, практичний іспит проводиться такими закладами за участі ДКК (в тому числі в дистанційному форматі).

В інших випадках практичний іспит проводиться НТЗ за участі ДКК (в тому числі в дистанційному форматі).

Заклади освіти та НТЗ повідомляють ДКК про проведення практичного іспиту не менше ніж за десять робочих днів до запланованої дати його проведення.

Підтвердження успішного проходження практичного іспиту засвідчується свідоцтвом про складання практичного іспиту на тренажері (або на борту судна).

Обов'язковий практичний іспит за участі ДКК складається для отримання: кваліфікаційного посвідчення капітана (судноводія) судна внутрішнього плавання;

кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди (стернового);

спеціального дозволу з керування судном, що здійснює плавання в умовах обмеженої видимості за допомогою радіолокатора;

кваліфікаційного посвідчення фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо;

кваліфікаційного посвідчення фахівця з перевезень пасажирськими суднами;

кваліфікаційного посвідчення суднового радіооператора. У такому випадку ДКК зараховує практичну частину іспиту на підставі виданого свідоцтва про складання практичного іспиту на тренажері (або на борту судна).

5. Свідоцтва про складання практичного іспиту, які були видані компетентними органами держав-учасниць ЄС, визнаються як еквівалентні відповідним свідоцтвам, які видаються закладами освіти або НТЗ.

VII. Порядок проведення комп'ютерного іспиту та отримання протоколу ДКК

1. Перевірка теоретичних знань, умінь та навичок відбувається виключно шляхом проходження комп'ютерного іспиту у формі комп'ютерного тестування.

Перелік питань для комп'ютерного іспиту разом із відповідями на них затверджується Адміністрацією судноплавства за погодженням з Мінінфраструктури та розміщується на її офіційному вебсайті.

2. Для допуску до складання комп'ютерного іспиту кандидат подає до Адміністрації судноплавства заяву про допуск до складання комп'ютерного

іспиту за формою, наведеною в додатку 10 до цього Положення. Заява подається в паперовій формі до Адміністрації судноплавства або через державне підприємство «Сервісний центр морського та річкового транспорту» (особисто, через представника або реєстрованим поштовим відправленням), або в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису кандидата, засобами Порталу Дія шляхом внесення відомостей до заяви. До заяви про допуск до складання комп'ютерного іспиту додається копія документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, або копія сторінок документа, що посвідчує особу іноземця чи особу без громадянства (для зазначених осіб), на яких містяться відомості про власне ім'я, прізвище та дату народження власника і його фотокартка. Копія документа, що додається кандидатом до заяви у паперовій формі, має бути належним чином засвідчена кандидатом шляхом проставлення відмітки «Згідно з оригіналом», особистого підпису кандидата та прізвища, власного імені, по батькові (за наявності) і дати засвідчення копії. Оригінал такого документа пред'являється кандидатом члену ДКК перед складанням комп'ютерного іспиту.

На вимогу кандидата у день надходження заяви Адміністрація судноплавства чи державне підприємство «Сервісний центр морського та річкового транспорту» видає (надсилає) йому письмове підтвердження реєстрації його заяви із зазначенням дати та номера реєстрації. Реєстрація заяви, поданої в електронній формі, підтверджується автоматично надісланим електронним повідомленням.

3. ДКК чи державне підприємство «Сервісний центр морського та річкового транспорту» не пізніше п'яти робочих днів з дати реєстрації заяви про допуск до складання комп'ютерного іспиту повідомляє кандидата про дату, час та місце проведення комп'ютерного іспиту шляхом направлення йому інформаційного повідомлення на адресу електронної пошти, зазначену у заяві, але не пізніше ніж за два робочі дні до визначеної дати проведення комп'ютерного іспиту.

4. Кандидат впродовж одного робочого дня від дати отримання повідомлення про дату та час проведення комп'ютерного іспиту має право направити клопотання про перенесення часу або дати проведення такого іспиту.

5. Комп'ютерний іспит проводиться ДКК у спеціальному приміщенні державного підприємства «Сервісний центр морського та річкового транспорту» за особистої присутності кандидата.

Перед початком проведення комп'ютерного іспиту член ДКК здійснює ідентифікацію кандидата за документом, що посвідчує особу. У разі невизначення особи така особа до комп'ютерного іспиту не допускається.

Налаштування автоматизованих робочих місць для проведення комп'ютерного іспиту повинно забезпечувати відсутність можливості будь-якого зовнішнього втручання у проведення комп'ютерного іспиту. Під час проведення комп'ютерного іспиту використовуються технічні засоби контролю, зокрема аудіо- та відеофіксація, з можливістю доступу в режимі реального часу з метою здійснення спостереження за його проведенням. Застосування технічних засобів контролю (зокрема фото-, аудіо- та відеотехніки) здійснюється з моменту початку кожного комп'ютерного іспиту та ведеться безперервно до його завершення. Особи, які не погоджуються з використанням технічних засобів контролю під час проведення іспиту, не допускаються до нього.

6. Перевірка знань кандидата здійснюється за заліковим принципом та вважається успішно складеною, якщо кандидат надав правильні відповіді на щонайменше 80% запитань комп'ютерного іспиту.

Під час проведення комп'ютерного іспиту тестові запитання для кожного кандидата обираються автоматично за допомогою програмного забезпечення з переліку запитань, визначених для отримання відповідного кваліфікаційного документа, шляхом випадкового вибору.

Комп'ютерний іспит має містити питання з кожної теми на предмет ефективного досягнення необхідного рівня компетентності для управлінського та операційного рівня відповідно до програм та стандартів CESNI ES-QIN з урахуванням району плавання та суднового обладнання.

Комп'ютерний іспит включає 20 тестових запитань. Кожне тестове запитання передбачає 4 варіанти відповіді, один з яких є правильним. Загальний час для проведення іспиту становить 30 хвилин.

Після закінчення кандидатом проходження комп'ютерного іспиту або після закінчення часу, відведеного для його проходження, здійснюється автоматичне визначення результатів комп'ютерного іспиту за допомогою системи комп'ютерного тестування.

7. У разі неможливості продовження комп'ютерного іспиту з технічних причин член ДКК оголошує перерву до їх усунення. У разі неможливості усунення технічних несправностей автоматизованого робочого місця результат комп'ютерного іспиту анулюється, кандидату пропонується складення комп'ютерного іспиту на іншому автоматизованому робочому місці або в інший час чи день.

8. Комп'ютерний іспит вважається не складеним, якщо кандидат під час його проходження використовував будь-які джерела інформації на паперових чи електронних носіях (підручник, навчальний посібник, електронну книгу, рукописні матеріали тощо), засоби мобільного зв'язку, а також підказки інших осіб. У такому випадку член ДКК, який забезпечує проведення іспиту, припиняє

проведення іспиту, інформує про це кандидата та здійснює запис про це в протоколі ДКК.

9. Кандидати, які не склали успішно комп'ютерний іспит, допускаються до повторного складання іспиту не раніше ніж через десять днів після проведення першого комп'ютерного іспиту.

Кандидати, які повторно не склали успішно комп'ютерний іспит, допускаються до наступного іспиту не раніше ніж через три місяці після повторного іспиту.

10. Результати проходження комп'ютерного іспиту оформлюються протоколом ДКК, форма якого передбачена додатком 11 до цього Положення, з занесенням відповідного запису («зараховано», «не зараховано»).

Після завершення комп'ютерного іспиту член ДКК ознайомлює кандидата з результатом складеного комп'ютерного іспиту, за яким автоматично за допомогою системи комп'ютерного тестування оформлюється протокол ДКК, який підписується членом ДКК за допомогою кваліфікованого електронного підпису, після чого член ДКК роздруковує підписаний протокол ДКК та видає його кандидату в паперовій формі.

Будь-які виправлення у протоколі ДКК не допускаються.

Протокол ДКК дійсний протягом року з дати здачі комп'ютерного іспиту.

Результат комп'ютерного іспиту після його завершення завантажується членом ДКК до електронної системи.

VIII. Видача кваліфікаційних документів

1. Для отримання кваліфікаційних документів кандидат подає заяву про отримання кваліфікаційних документів за формою, наведеною в додатку 12 до цього Положення, в паперовій формі до Адміністрації судноплавства чи державного підприємства «Сервісний центр морського та річкового транспорту» (особисто, через представника або реєстрованим поштовим відправленням) або в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису кандидата, засобами Порталу Дія шляхом внесення відомостей до заяви. До заяви додаються документи відповідно до переліку документів, що додаються до заяви про отримання кваліфікаційних посвідчень членів палубної команди та послужних книжок, інших кваліфікаційних документів членів екіпажів українських суден внутрішнього плавання, а також спеціальних дозволів капітанів (судноводіїв), наведеному в додатку 13 до цього Положення. Копії документів при подачі в паперовій формі мають бути належним чином засвідчені кандидатом шляхом проставлення

відмітки «Згідно з оригіналом», особистого підпису кандидата та прізвища, власного імені, по батькові (за наявності) і дати засвідчення копій.

У разі подання кандидатом заяви у паперовій формі до Адміністрації судноплавства або через державне підприємство «Сервісний центр морського та річкового транспорту» відомості, зазначені в заяві та у документах, що додані до заяви, вносяться протягом одного робочого дня до електронної системи для подальшого розгляду виключно з використанням такої системи.

Усі документи, які подаються кандидатом для отримання кваліфікаційного документа, повинні бути складені українською мовою.

На вимогу кандидата у день надходження заяви Адміністрація судноплавства чи державне підприємство «Сервісний центр морського та річкового транспорту» видає (надсилає) йому письмове підтвердження реєстрації його заяви із зазначенням дати та номера реєстрації. Реєстрація заяви, поданої в електронній формі, підтверджується автоматично надісланим електронним повідомленням.

2. Арифметична та форматологічна перевірка наявності стажу плавання, необхідного згідно з цим Положенням для видачі кваліфікаційного документа, здійснюється електронною системою. За результатами перевірки в електронній системі створюється електронний висновок про відповідність стажу плавання члена екіпажу вимогам цього Положення чи деталізований електронний висновок про невідповідність стажу плавання вимогам цього Положення. У висновку про невідповідність наводиться вичерпна деталізована інформація з посиланням на вимоги цього Положення.

У разі отримання кваліфікаційних документів за накопиченим стажом плавання комп'ютерний іспит в ДКК не складається.

3. Адміністрацією судноплавства протягом трьох, десяти або двадцяти робочих днів (в залежності від розміру сплаченого адміністративного збору) з дня внесення до електронної системи відомостей, зазначених у заяві, або з дня подання заяви в електронній формі до електронної системи засобами Порталу Дія, кандидату видається відповідний кваліфікаційний документ з одночасним внесенням відповідного запису до Реєстру або приймається рішення про:

залишення заяви без руху;

залишення заяви без розгляду;

відмову у видачі кваліфікаційного документа з обґрунтуванням причини відмови.

Про готовність кваліфікаційного документа кандидату повідомляється через електронну систему та на адресу електронної пошти, що зазначена у заяві. Кваліфікаційний документ видається члену екіпажу в Адміністрації судноплавства чи в державному підприємстві «Сервісний центр морського та річкового транспорту».

4. У разі подання кандидатом неповного пакета документів, необхідного для отримання кваліфікаційного документа (в тому числі при виявленні недостатнього стажу плавання), або виявлення недостовірних відомостей у поданих документах, Адміністрація судноплавства протягом трьох робочих днів з дня отримання заяви надсилає кандидату письмове повідомлення про залишення заяви без руху, в якому зазначається вичерпний перелік підстав для залишення такої заяви без руху (з посиланням на порушені вимоги законодавства), спосіб та строк усунення недоліків, який не може перевищувати п'ятнадцяти робочих днів з дня отримання такого повідомлення, порядок та строки оскарження рішення про залишення заяви без руху. Якщо кандидат протягом п'ятнадцяти робочих днів не усунув недоліки, зазначені в повідомленні, Адміністрація судноплавства повертає кандидату таку заяву і додані до неї документи без розгляду.

Анонімна заява (зі змісту якої неможливо встановити особу кандидата) залишається без розгляду.

Підстави для відмови у видачі кваліфікаційних документів визначені частиною восьмою статті 30 Закону України «Про внутрішній водний транспорт».

5. Документи, що подаються кандидатом для отримання кваліфікаційного документа, залишаються в його особовій справі, яка зберігається Адміністрацією судноплавства протягом 75 років.

6. Для отримання кваліфікаційного документа кандидат подає до Адміністрації судноплавства оригінали документів, які потребують внесення додаткових відомостей до них, заміни послужної книжки члена екіпажу судна внутрішнього плавання або кваліфікаційного посвідчення капітана (судноводія) судна внутрішнього плавання. Оригінали таких документів додаються або при поданні відповідних заяв на отримання кваліфікаційних документів, або при особистому отриманні кандидатом кваліфікаційних документів.

ІХ. Поновлення кваліфікаційних документів

1. Поновлення кваліфікаційних документів після закінчення строків їх дії або видача нових на заміну пошкоджених, втрачених здійснюється без складення іспиту в ДКК (крім кваліфікаційного посвідчення фахівця з перевезень пасажирськими суднами або кваліфікаційного посвідчення фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо). Поновлення кваліфікаційних документів після закінчення строків їх дії здійснюється у разі, якщо кандидати відповідають мінімальним вимогам щодо

віку, компетенції, стажу плавання та вимогам придатності за станом здоров'я для відповідної кваліфікації/посади, на яку вони претендують.

2. Пошкоджені документи, а також документи, повернені як знайдені після видачі нового кваліфікаційного документа, повертаються Адміністрації судноплавства, про що робиться відповідний запис в Реєстрі.

3. Продовження строку дії кваліфікаційного посвідчення фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо, здійснюється після надання документів, які підтверджують необхідний стаж плавання:

- не менше 180 днів за останні п'ять років, або
- не менше 90 днів за останній рік.

4. Для поновлення кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання після закінчення строку його дії або видача нового на заміну пошкодженого або втраченого здійснюється на підставі заяви, поданої власником до Адміністрації судноплавства чи державного підприємства «Сервісний центр морського та річкового транспорту», до якої додаються:

копія документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, або копії сторінок документа, що посвідчує особу іноземця чи особу без громадянства (для зазначених осіб), на яких містяться відомості про власне ім'я, прізвище та дату народження власника і його фотокартка;

кваліфікаційне посвідчення (у разі продовження строку дії);

кваліфікаційне посвідчення, що підлягає поновленню (у разі пошкодження);

засвідчена копія письмової заяви до Національної поліції про втрату кваліфікаційного посвідчення із зазначенням обставин втрати (у разі втрати);

копії чинних свідоцтв про проходження підготовки в НТЗ (у разі продовження строку дії);

копія та оригінал послужної книжки члена екіпажу судна внутрішнього плавання з підтвердженням стажем плавання;

копія посвідчення суднового радіооператора (для капітанів (судноводіїв));

копія чинної медичної довідки (у разі продовження строку дії);

фотокартка розміром 3,5 x 4,5 см (на матовому папері, якщо подається у паперовій формі);

копія документа про сплату адміністративного збору.

5. Для поновлення кваліфікаційного посвідчення фахівця з перевезень пасажирськими суднами після закінчення строку його дії або видачі нового на заміну пошкодженого або втраченого подається заява, документи, зазначені в пункті 4 цього розділу, а також:

копія чинного свідоцтва про підготовку фахівця з перевезень пасажирськими суднами внутрішнього плавання;

копія чинного свідоцтва про складання практичного іспиту для фахівця з перевезень пасажирськими суднами на борту судна внутрішнього плавання або з використанням тренажерного обладнання.

6. Для поновлення кваліфікаційного посвідчення фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо, після закінчення строку його дії або видачі нового на заміну пошкоджених або втрачених подається заява, документи, зазначені в пункті 4 цього розділу, а також:

копія чинного свідоцтва про підготовку фахівця з керування судном внутрішнього плавання, на якому зріджений природний газ використовується як паливо (для капітана (судноводія));

копія чинного свідоцтва про підготовку фахівця судна внутрішнього плавання, на якому зріджений природний газ використовується як паливо (для членів екіпажу суден, які беруть участь у бункеруванні суден зрідженим природним газом).

7. Для поновлення спеціального дозволу капітана (судноводія) подається заява, до якої додаються такі документи:

копія документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, або копії сторінок документа, що посвідчує особу іноземця чи особу без громадянства (для зазначених осіб), на яких містяться відомості про власне ім'я, прізвище та дату народження власника і його фотокартка;

кваліфікаційне посвідчення капітана (судноводія);

раніше виданий спеціальний дозвіл капітана (судноводія);

копія чинної медичної довідки;

копія документа про сплату адміністративного збору.

8. Вимоги до подання заяви та документів, які додаються до неї, процедура розгляду документів, прийняття відповідних рішень та видачі кваліфікаційних документів Адміністрацією судноплавства визначені розділом VIII цього Положення.

X. Обмін кваліфікаційних документів

1. Посвідчення судноводія торговельного судна, яке допущено до плавання судноплавними річковими внутрішніми водними шляхами України або посвідчення судноводія торговельного судна, яке допущено до плавання Європейськими внутрішніми водними шляхами, які були видані до набрання чинності цим Положенням відповідно до Положення про порядок видачі

посвідчення судноводія торговельного судна, яке допущено до плавання судноплавними річковими внутрішніми водними шляхами, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України від 07 жовтня 2014 року № 490, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 жовтня 2014 року за № 1324/26101, підлягають обміну на кваліфікаційне посвідчення капітана (судноводія) відповідно до таблиці відповідності кваліфікаційних посвідчень членів палубної команди посадам на суднах внутрішнього плавання, наведеної в додатку 9 до цього Положення, за зразком згідно з додатком 5 до цього Положення.

2. Члени суднової команди судна, які мають свідоцтва стернового, боцмана, матроса першого класу, матроса другого класу, які видані до набрання чинності цим Положенням, повинні не пізніше 31 грудня 2031 року включно отримати кваліфікаційні посвідчення членів палубної команди (стернового, матроса першого класу, матроса).

3. Обмін кваліфікаційних документів здійснюється відповідно до таблиці обміну кваліфікаційних документів, які видані до набрання чинності цим Положенням, на кваліфікаційні документи членів палубної команди з підтвердженням додаткових професійних компетенцій згідно з додатком 14 до цього Положення.

4. Обмін кваліфікаційних документів, зазначених в пунктах 1–3 цього розділу, здійснюється на підставі заяви до Адміністрації судноплавства чи державного підприємства «Сервісний центр морського та річкового транспорту», до якої додаються:

копія документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, або копії сторінок документа, що посвідчує особу іноземця чи особу без громадянства (для зазначених осіб), на яких містяться відомості про власне ім'я, прізвище, дату та місце народження власника і його фотокартка;

документи, які засвідчують кваліфікацію на право зайняття посади члена палубної команди на судні внутрішнього плавання;

копія чинної медичної довідки;

копія документа про сплату адміністративного збору.

5. Вимоги до подання заяви та документів, які додаються до неї, процедура розгляду документів, прийняття відповідних рішень та видачі кваліфікаційних документів Адміністрацією судноплавства визначені розділом VIII цього Положення.

XI. Процедура зупинення дії, скасування кваліфікаційних документів

1. Дія кваліфікаційного документа може бути тимчасово (не більш як на тридцять днів) зупинена Адміністрацією судноплавства у разі:

дій або бездіяльності власника кваліфікаційного документа, які спричинили аварійну подію за його участю (про що Адміністрація судноплавства поінформована в установленому порядку компетентними органами або адміністраціями інших країн), результатом якої стала пряма загроза безпеці людей, майну або навколишньому природному середовищу на внутрішніх водних шляхах;

невиконання власником кваліфікаційного документа законних вимог уповноважених посадових осіб (про що Адміністрація судноплавства поінформована такими уповноваженими посадовими особами), унаслідок чого виникла або могла виникнути загроза безпеці людей, майну або навколишньому природному середовищу на внутрішніх водних шляхах;

направлення власника кваліфікаційного документа на позачерговий медичний огляд у зв'язку з його непридатністю виконувати свої обов'язки на судні за станом здоров'я (про що Адміністрація судноплавства поінформована судовласником або власником кваліфікаційного документа).

У випадку, передбаченому абзацом другим цього пункту, власник кваліфікаційного документа, протягом строку, на який зупинено дію кваліфікаційного документа, повинен повторно скласти комп'ютерний іспит відповідно до його кваліфікації та здати відповідний практичний іспит в НТЗ.

Дія кваліфікаційного документа відновлюється в разі успішної здачі комп'ютерного іспиту в ДКК та практичного іспиту в НТЗ. У разі нездачі власником кваліфікаційного документа зазначених іспитів протягом строку зупинення дії кваліфікаційного документа такий кваліфікаційний документ підлягає скасуванню Адміністрацією судноплавства.

Заява на проходження комп'ютерного іспиту подається в порядку, визначеному розділом VII цього Положення.

2. Кваліфікаційні документи, які видані з порушенням вимог статті 30 Закону України «Про внутрішній водний транспорт» або вимог цього Положення, підлягають скасуванню Адміністрацією судноплавства.

3. У разі виявлення обставин, передбачених пунктами 1, 2 цього розділу, Адміністрація судноплавства протягом одного робочого дня приймає рішення про зупинення дії або скасування кваліфікаційного документа.

Рішення Адміністрації судноплавства про зупинення дії або скасування кваліфікаційного документа повідомляється власнику кваліфікаційного документа за допомогою засобів зв'язку (електронна пошта, номер телефону), які зазначені в заяві про отримання кваліфікаційних документів.

4. Рішення про зупинення дії або скасування кваліфікаційного документа вноситься до Реєстру шляхом зміни статусу кваліфікаційного документа на «зупинений» або «скасований».

Рішення про зупинення дії або скасування кваліфікаційного документа може бути оскаржене в судовому порядку.

5. Власник кваліфікаційного документа, дію якого було зупинено відповідно до абзацу четвертого пункту 1 цього розділу, за умови отримання чинної медичної довідки з висновками про медичну придатність для зайняття відповідної посади на судні, може подати заяву до Адміністрації судноплавства про відновлення дії кваліфікаційного документа.

До такої заяви додається копія медичної довідки, а також копія документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, або копії сторінок документа, що посвідчує особу іноземця чи особу без громадянства (для зазначених осіб), на яких містяться відомості про власне ім'я, прізвище, дату та місце народження власника.

За результатами розгляду заяви Адміністрація судноплавства у строк, що не перевищує п'ять робочих днів, приймає рішення про поновлення дії кваліфікаційного документа з одночасним внесенням відповідного запису до Реєстру, а саме змінює статус документа на «активний».

У разі ненадходження заяви власника кваліфікаційного документа протягом строку зупинення його дії такий кваліфікаційний документ підлягає скасуванню Адміністрацією судноплавства.

ХІІ. Оскарження рішень

1. Рішення про відмову у видачі/поновленні/обміні кваліфікаційного документа, а також процедура проведення комп'ютерного іспиту можуть бути оскаржені кандидатом протягом тридцяти календарних днів з дня отримання ним такого рішення або проведення комп'ютерного іспиту.

2. Скарга подається в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису кандидата, засобами Порталу Дія або у паперовій формі до Адміністрації судноплавства (поштовим відправленням особисто/через представника).

У разі подання кандидатом скарги у паперовій формі Адміністрація судноплавства вносить відомості, зазначені у заяві, до електронної системи для подальшого розгляду виключно з використанням такої системи.

Скарга подається на ім'я голови Адміністрації судноплавства у довільній формі. У скарзі зазначаються прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) кандидата, номер його телефону, адреса електронної пошти.

Розгляд скарг здійснюється постійно діючою апеляційною комісією Адміністрації судноплавства. Наказ Адміністрації судноплавства про склад апеляційної комісії оприлюднюється на її офіційному вебсайті не пізніше трьох робочих днів з дня затвердження.

До складу апеляційної комісії входять не менше шести посадових осіб Адміністрації судноплавства, зокрема, уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції. Члени апеляційної комісії не можуть входити до складу ДКК. До складу апеляційної комісії також входить одна посадова особа Мінінфраструктури та члени (не більше трьох) громадської ради при Адміністрації судноплавства з правом дорадчого голосу (за згодою).

Апеляційна комісія включає голову апеляційної комісії, його заступника, секретаря та членів апеляційної комісії. Апеляційна комісія працює на засадах демократичності, прозорості та відкритості.

Головою апеляційної комісії призначається один із заступників голови Адміністрації судноплавства. Голова апеляційної комісії відповідає за дотримання порядку роботи апеляційної комісії, встановленого цим Положенням.

Заступник голови апеляційної комісії виконує обов'язки голови у разі його відсутності.

Апеляційна комісія встановлює об'єктивність рішень про відмову у видачі/поновленні/обміні кваліфікаційного документа або про дотримання процедури проведення комп'ютерного іспиту.

Документами апеляційної комісії є скарги кандидатів, протоколи засідань апеляційної комісії, журнал обліку скарг кандидатів. Документи апеляційної комісії зберігаються секретарем апеляційної комісії протягом одного року.

Подана кандидатом скарга реєструється секретарем апеляційної комісії в журналі обліку скарг кандидатів у день внесення відомостей, зазначених у заяві в електронній формі, до електронної системи засобами Порталу Дія або надходження скарги у паперовій формі до Адміністрації судноплавства.

Розгляд скарг здійснюється апеляційною комісією протягом десяти робочих днів з дня її реєстрації.

Адміністрація судноплавства запрошує кандидата бути присутнім під час розгляду його скарги за контактними даними (номером телефону та на адресу електронної пошти кандидата), зазначеними кандидатом у скарзі, а також в електронній системі та засобами Порталу Дія не пізніш як за п'ять робочих днів до дня розгляду скарги.

Кандидат має право бути присутнім на засіданні апеляційної комісії особисто чи дистанційно із застосуванням технічних засобів електронних

комунікацій та надавати роз'яснення стосовно поданих документів чи інших обставин, пов'язаних із апеляцією.

У разі, якщо кандидат не підтвердив свою присутність на засіданні апеляційної комісії або не надав згоду на розгляд скарги за його відсутності, така скарга не підлягає розгляду, про що робиться на ній відповідна відмітка секретарем апеляційної комісії.

Дати розгляду скарг оприлюднюються на офіційному вебсайті Адміністрації судноплавства не пізніше як за п'ять робочих днів до дня розгляду скарги.

Засідання апеляційної комісії проводяться відкрито. На засіданні допускається присутність представників громадськості як спостерігачів. Хід засідань апеляційної комісії фіксується за допомогою відеозапису, який зберігається Адміністрацією судноплавства протягом шести місяців. Обов'язок щодо організації збереження відеозаписів покладається на голову апеляційної комісії. Під час розгляду скарг забезпечується спокійна і доброзичлива атмосфера.

Для прийняття рішення стосовно скарги апеляційна комісія проводить її детальний розгляд, перегляд документів, які були додані кандидатом до відповідної заяви, перевірку обґрунтованості відмови у видачі/поновленні/обміні кваліфікаційного документа або дотримання процедури проведення комп'ютерного іспиту.

Апеляційна комісія шляхом відкритого поіменного голосування приймає одне з таких рішень:

- про задоволення скарги;
- про відмову в задоволенні скарги.

Рішення про відмову у задоволенні скарги може бути прийнято апеляційною комісією виключно у разі недотримання умов для видачі/поновлення/обміну кваліфікаційного документа, що передбачені цим Положенням. У такому разі у протоколі зазначається вичерпний перелік конкретних підстав для відмови з обов'язковим посиланням на норми цього Положення, які є підставою для відмови.

Рішення апеляційної комісії приймається більшістю голосів за умови присутності на засіданні не менше двох третин її членів. У разі рівного розподілу голосів «за» та «проти» приймається рішення, яке підтримав голова апеляційної комісії. У разі неможливості взяти участь у засіданні комісії особисто члени комісії можуть взяти участь дистанційно із застосуванням технічних засобів електронних комунікацій.

Рішення оформлюється в день проведення засідання апеляційної комісії протоколом засідання комісії, створення якого в електронній системі завершується накладенням кваліфікованого електронного підпису всіх членів апеляційної комісії, присутніх на засіданні.

Протокол засідання апеляційної комісії зберігається Адміністрацією судноплавства протягом року з дня складення. Електронна копія протоколу засідання апеляційної комісії зберігається в електронній системі протягом року з дня складення.

У разі задоволення скарги кандидата стосовно видачі/поновлення/обміну кваліфікаційного документа рішення про відмову у видачі/поновленні/обміні кваліфікаційного документа скасовується, а кваліфікаційний документ видається/поновлюється/обмінюється кандидату протягом двох робочих днів в установленому цим Положенням порядку.

У разі задоволення скарги кандидата стосовно результатів комп'ютерного іспиту протягом двох робочих днів оформлюється новий протокол ДКК про результати комп'ютерного іспиту, який автоматично завантажується в електронній формі до електронної системи.

Рішення апеляційної комісії оголошується кандидату одразу після закінчення розгляду його скарги, про що вноситься запис до протоколу засідання апеляційної комісії. Кандидат засвідчує протокол засідання апеляційної комісії своїм підписом і зазначає про свою згоду чи незгоду з рішенням апеляційної комісії.

У разі коли кандидат відсутній на засіданні апеляційної комісії або відмовляється підписати роздрукований примірник протоколу засідання апеляційної комісії, голова апеляційної комісії здійснює відповідний запис у протоколі.

У разі, якщо кандидат відсутній на засіданні апеляційної комісії (проведеної за згодою кандидата на розгляд скарги за його відсутності), результати розгляду скарги Адміністрація судноплавства повідомляє кандидату за адресою електронної пошти, зазначеною у скарзі, а також засобами Порталу Дія протягом одного робочого дня після прийняття апеляційною комісією рішення. До повідомлення на електронну пошту додається примірник протоколу засідання апеляційної комісії в електронній формі, а на Порталі Дія – посилання на відомості протоколу засідання апеляційної комісії, що зберігаються в електронній системі.

У разі незадоволення кандидата результатами розгляду скарги апеляційною комісією питання може бути оскаржене кандидатом у суді в установленому законодавством порядку.

XIII. Послужна книжка (Service record book)

1. Капітан (судноводій), члени екіпажу судна внутрішнього плавання повинні мати єдину чинну послужну книжку, яка є персональним документом, до якого заносяться відомості про трудову діяльність, про стаж плавання та здійснені рейси.

Послужна книжка оформлюється у формі книжки та містить інформацію щодо її власника (прізвище, власне ім'я, дату народження, ідентифікаційний номер члена екіпажу (CID UA або CID EU) та фотокартку).

Ідентифікаційний номер члена екіпажу (CID UA або CID EU) генерується і присвоюється членам палубної команди при отриманні послужної книжки в перший раз. До моменту приєднання України до Баз даних членів екіпажу Європейського Союзу (ECDB) членам екіпажу присвоюється CID UA. Після приєднання України до Баз даних членів екіпажу Європейського Союзу (ECDB) членам екіпажу присвоюється CID EU.

Записи на першій сторінці внутрішнього бланка послужної книжки здійснюються українською та англійською мовами.

Послужна книжка повинна мати серійний номер, дату видачі, найменування органу, що її видав, підпис та печатку Адміністрації судноплавства, а також серійний номер попередньої послужної книжки (у разі наявності). Серійний номер генерується автоматично через електронну систему та присвоюється послужній книжці.

Послужна книжка, яка видається членам палубної команди (окрім капітана (судноводія)), містить відомості про кваліфікаційні посвідчення таких членів палубної команди та має назву «Послужна книжка, комбінована із кваліфікаційним посвідченням». Зразок послужної книжки, комбінованої із кваліфікаційним посвідченням, наведено у додатку 15 до цього Положення.

Послужна книжка, яка видається капітанам (судноводіям), має назву «Послужна книжка». Зразок послужної книжки наведено у додатку 16 до цього Положення.

Членам екіпажу судна внутрішнього плавання, які не є членами палубної команди, видається послужна книжка за формою згідно з додатком 16 до цього Положення.

2. З метою отримання послужної книжки капітан (судноводій) або член екіпажу звертається до Адміністрації судноплавства чи державного підприємства «Сервісний центр морського та річкового транспорту» із заявою у паперовій формі, до якої додаються:

- копія документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України або копії сторінок документа, що посвідчує особу іноземця чи особу без громадянства (для зазначених осіб), на яких містяться відомості про власне ім'я, прізвище та дату народження власника і його фотокартка;

- копія кваліфікаційного посвідчення (для капітана (судноводія) або члена палубної команди) (за наявності);

- завірена довідка від судновласника про займану посаду на судні;

- кольорова фотокартка розміром 3,5 x 4,5 см (на матовому папері, якщо заява подається у паперовій формі).

Строк підготовки та видачі Адміністрацією судноплавства послужної книжки, якщо вона видається одночасно з кваліфікаційним документом, передбачений розділом VIII цього Положення. Якщо послужна книжка видається не одночасно з отриманням кваліфікаційного документа, строк підготовки та видачі Адміністрацією судноплавства такої послужної книжки не може перевищувати десяти робочих днів з дня реєстрації заяви.

Інформація про видані послужні книжки заноситься Адміністрацією судноплавства до Реєстру.

3. Члени екіпажу судна внутрішнього плавання повинні передати свої послужні книжки капітану (судноводію) у перший робочий день на борту судна. Такі послужні книжки повинні зберігатися у капітана (судноводія) протягом усього часу роботи на судні.

Капітан (судноводій) судна повинен:

забезпечити внесення до послужних книжок даних про час плавання членів екіпажу судна;

зберігати послужні книжки на судні до кінця перебування на посаді члена екіпажу судна або до закінчення строку дії його трудового договору;

при звільненні члена екіпажу із займаної посади капітан (судноводій) повинен повернути йому послужну книжку протягом поточного робочого дня.

Капітан (судноводій) є відповідальним за достовірність внесення записів до послужних книжок екіпажу судна, що стосуються здійснених рейсів.

Записи у послужній книжці капітана (судноводія) на відповідність судовому журналу підтверджує судовласник шляхом проставлення на них відповідного штампю.

4. У разі отримання членом екіпажу послужної книжки вперше до неї заносяться записи про рейси, здійснені за останні п'ятнадцять місяців.

За бажанням власника послужної книжки до неї заносяться записи про рейси, здійснені за п'ятнадцять місяців, які передували даті «24 лютого 2022 року».

5. Член екіпажу судна внутрішнього плавання самостійно в будь-який час може внести до електронної системи відомості про свій стаж плавання, що відповідають відомостям у його послужній книжці, для подальшого розгляду виключно з використанням зазначеної системи. Відомості вносяться засобами Порталу Дія в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису члена екіпажу судна внутрішнього плавання, що базується на сертифікаті відкритого ключа.

6. Послужна книжка, що закінчилася, повинна бути повністю заповненою та залишатися у її власника. У разі отримання нової послужної книжки до неї переноситься уся інформація про діючі кваліфікаційні посвідчення та свідоцтва. У випадку отримання нової послужної книжки попередня послужна книжка вважається завершеною, про що Адміністрацією судноплавства робиться відмітка у ній та вноситься відповідний запис до Реєстру.

7. Для підтвердження стажу плавання у послужній книжці її власник надає до Адміністрації судноплавства:

оригінал послужної книжки;

паперові копії (або скан-копії на електронному носії) судових журналів.

У разі неможливості подання копій судових журналів надається довідка від судовласника, яка засвідчує стаж плавання, що підлягає підтвердженню, відповідно до судового журналу.

Довідка має бути надрукована на офіційному бланку за підписом керівника судовласника та капітана (судноводія) судна та засвідчена печаткою (за наявності).

8. Підтвердження здійснюється щодо рейсів, які були здійснені у строк не більше ніж п'ятнадцять місяців до дати подання послужної книжки до Адміністрації судноплавства. Також підтвердження здійснюється щодо рейсів, зазначених в абзаці другому пункту 4 цього розділу.

Підтвердження здійснюється на підставі порівняння записів в судових журналах/довідках з послужними книжками.

Записи у послужній книжці підтверджуються шляхом нанесення відповідного штампу Адміністрації судноплавства на записи в послужній книжці.

У разі виникнення сумнівів щодо правильності записів, внесених до послужної книжки відносно записів в судових журналах/довідках, Адміністрація судноплавства може запитувати від власника послужної книжки пред'явлення додаткових документів, що підтверджують достовірність записів у послужній книжці. Невідповідність записів у послужній книжці записам в судових журналах/довідках є підставою для відмови у підтвердженні таких записів.

Адміністрація судноплавства реєструє підтверджений стаж плавання у Реєстрі.

9. Документи для підтвердження записів подаються до Адміністрації судноплавства власником послужної книжки особисто/уповноваженою ним особою або надсилаються реєстрованим поштовим відправленням.

У разі надсилання документів реєстрованим поштовим відправленням Адміністрація судноплавства проводить підтвердження записів протягом десяти робочих днів з дня отримання таких документів.

У разі подачі документів особисто процес підтвердження здійснюється під час особистого прийому.

Адміністрація судноплавства організовує процес прийомів членів екіпажу для проведення підтвердження записів у послужній книжці та оприлюднює відповідну інформацію на своєму офіційному вебсайті.

Записи про здійснені рейси та стаж плавання, які не пройшли підтвердження в установленому порядку, не зараховуються при отриманні кваліфікаційних документів.

Стаж плавання на морі підтверджується за допомогою послужної книжки моряка.

10. Записи у послужній книжці члена екіпажу судна внутрішнього плавання не можуть бути визнаними такими, що не відповідають вимогам цього Положення, якщо:

не заповнені графи, відомості в яких не потрібні для видачі кваліфікаційного документа члена палубної команди;

наявні помилки технічного характеру, які не заважають ідентифікації відомостей запису в цілому;

наявні виправлення, якщо ці виправлення завірені окремим підписом капітана (судноводія) судна, керівника підприємства, установи, організації;

дати відображені лише в цифровому форматі;

використані аббревіатури або скорочення.

XIV. Електронна система та Реєстр

1. Метою створення і ведення електронної системи є створення, перегляд, надсилання, прийняття, збір, внесення, накопичення, обробка, використання, розгляд, зберігання, захист, облік та надання інформації у сфері присвоєння та підтвердження кваліфікації членів екіпажу судна внутрішнього плавання, електронна взаємодія між фізичними та юридичними особами і державними органами.

2. Електронна система, зокрема, містить:

Реєстр кваліфікаційних посвідчень членів палубної команди та послужних книжок, інших кваліфікаційних документів членів екіпажів українських суден внутрішнього плавання, а також спеціальних дозволів капітанів (судноводіїв);

портал електронної системи;

електронний кабінет користувача;

базу даних, що захищені авторським правом.

3. Порядок функціонування електронної системи визначається постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 року № 1499 «Деякі питання присвоєння звань особам командного складу морських суден».

Створення програмно-технічних засобів Реєстру та забезпечення його функціонування здійснюється за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законом.

4. У базі даних електронної системи створюються, зберігаються, обробляються, обліковуються:

персональна інформація про кандидатів;

електронні заяви, подані кандидатами;

рішення про відмову у видачі/поновленні/обміні кваліфікаційних документів;

протоколи засідань ДКК та апеляційної комісії.

5. Програмним забезпеченням Реєстру передбачається автоматизований збір, накопичення, оброблення, захист, облік, верифікація, узагальнення, систематизація, аналіз відомостей, зберігання та надання інформації про кваліфікаційні документи та послужні книжки членів екіпажу суден внутрішнього плавання.

Ведення Реєстру здійснюється з використанням програмного забезпечення, що забезпечує його сумісність і взаємодію з іншими інформаційними системами та мережами, що становлять інформаційний ресурс держави. Реєстр інтегрується із Системою електронної взаємодії.

Об'єктами Реєстру є інформація про всі видані в Україні кваліфікаційні документи членів екіпажу суден внутрішнього плавання та їх послужні книжки.

6. Реєстр ведеться з дотриманням вимог Законів України «Про публічні електронні реєстри», «Про захист персональних даних», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».

Заходи зі створення, впровадження та супроводження програмного забезпечення Реєстру, технічного і технологічного забезпечення, збереження та захисту даних Реєстру, технічних та технологічних заходів з надання доступу до Реєстру здійснюються адміністратором відповідно до Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах».

7. Реєстр ведеться українською та англійською мовами.

8. Держателем та адміністратором Реєстру є Адміністрація судноплавства.

Адміністрації судноплавства належать майнові права інтелектуальної власності на програмне забезпечення Реєстру. Адміністрація судноплавства забезпечує захист цього програмного забезпечення від протизаконного використання.

Публічними реєстраторами Реєстру є громадяни України, які є посадовими особами, які перебувають у трудових відносинах з Адміністрацією судноплавства.

9. Відомості до Реєстру вносяться/виключаються його створювачами: посадовими особами Адміністрації судноплавства та членами ДКК – про документи, які видає Адміністрація судноплавства та ДКК; працівниками закладів освіти та НТЗ – про документи, які видають такі заклади та НТЗ.

Не допускається внесення відомостей до Реєстру працівниками закладів освіти та НТЗ, інформація про які відсутня на офіційному вебсайті Адміністрації судноплавства.

10. Реєстр забезпечує:

формування та/або реєстрацію відомостей про кваліфікаційні посвідчення, спеціальні дозволи, послужні книжки та статус таких документів (статус «активний», статус «закінчився», статус «зупинено», статус «скасований», статус «втрачений»);

пошук відомостей у Реєстрі;

формування відповідних реєстраційних номерів;

надання відомостей з Реєстру;

проведення підтвердження відповідних записів;

формування статистичних відомостей про включення/виключення інформації до/з Реєстру;

накопичення, обробку, систематизацію, зберігання та захист інформації про власників кваліфікаційних посвідчень, спеціальних дозволів та послужних книжок;

збереження відомостей про доступ до Реєстру та операції, пов'язані з обробкою персональних даних та доступом до них.

Інформаційними джерелами, які є підставою для внесення інформації до Реєстру, є заяви та документи, подані кандидатами в паперовій формі до Адміністрації судноплавства чи державного підприємства «Сервісний центр морського та річкового транспорту» (особисто, через представника або реєстрованим поштовим відправленням) або в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису кандидата, засобами Порталу Дія.

11. виправлення відомостей у Реєстрі у разі виявлення помилок здійснюється Адміністрацією судноплавства після подання членом екіпажу заяви про таку помилку до Адміністрації судноплавства у паперовій або електронній (із застосуванням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису) формі. виправлення відомостей здійснюється безоплатно протягом одного робочого дня після подання такої заяви.

У будь-яких інших випадках внесення змін та доповнень до записів до Реєстру не допускається, крім змінення таких відміток про статус кваліфікаційних документів, які проставляються згідно із станом документа у Реєстрі.

12. Під час внесення ДКК відомостей до Реєстру кваліфікаційним посвідченням, спеціальним дозволам та послужним книжкам присвоюються серійні номери у відповідному форматі.

Персональні дані не повинні зберігатися в Реєстрі довше, ніж це необхідно для цілей, для яких обробляються такі персональні дані.

Запис про кваліфікаційні посвідчення та спеціальні дозволи власника не має містити дані про ті кваліфікаційні посвідчення, спеціальні дозволи та послужні книжки, строк дії яких закінчився, які були вилучені чи знищені, були втрачені чи викрадені після того, як вони були замінені новим кваліфікаційним посвідченням, спеціальним дозволом чи послужною книжкою.

13. У Реєстр вносяться відомості, наведені у додатку 17 до цього Положення.

Інформація Реєстру є відкритою та загальнодоступною. Доступ до інформації є безоплатним. Для фізичних та юридичних осіб інформація з Реєстру надається шляхом пошуку за відомостями про власника документа (власне ім'я, прізвище та дата народження члена екіпажу судна внутрішнього плавання) або пошуку за відомостями кваліфікаційного документа (номер і дата видачі кваліфікаційного документа). Інформація надається в електронній формі через портал електронної системи.

На запит фізичної або юридичної особи Адміністрація судноплавства надає інформацію в електронній формі щодо наявності у Реєстрі відомостей про кваліфікаційний документ (кваліфікаційні документи). Інформація надається в режимі реального часу. У графі «Примітка» проставляється відмітка «так» (означає, що всі дані запиту про документ збігаються з інформацією, що міститься у Реєстрі) або «помилка» (означає, що інформація, зазначена у запиті про документ, частково або повністю не збігається з інформацією в Реєстрі). Також у цій графі проставляється відмітка про статус кваліфікаційного документа. Інформація оформлюється в електронній формі на бланку Адміністрації судноплавства в форматі PDF.

Перевірка відомостей про кваліфікаційні документи у Реєстрі може проводитися також без реєстрації користувачів в електронній системі – з використанням сервісу пошуку кваліфікаційних документів за їх реквізитами, який розміщується на офіційному вебсайті Адміністрації судноплавства. Після введення обов'язкових реквізитів кваліфікаційного документа на офіційному вебсайті Адміністрації судноплавства (порталі електронної системи) відображаються відомості про статус кваліфікаційного документа, які можуть бути збережені у форматі PDF.

Перевірка відомостей про кваліфікаційні документи у Реєстрі проводиться безоплатно.

Інформування правоволодільця про запити будь-яких осіб щодо інформації про нього та належні йому спеціальні статуси, а також про збирання, оброблення, внесення такої інформації до Реєстру, її зміну та видалення здійснюється Адміністрацією судноплавства повідомленням в електронній формі протягом десяти робочих днів з дня отримання Адміністрацією судноплавства відповідного запиту.

XV. Медична придатність

1. Усі члени палубної команди, а також члени екіпажу, що не належать до палубної команди судна внутрішнього плавання, зобов'язані підтверджувати свою медичну придатність медичною довідкою, виданою закладом охорони здоров'я, що визначений МОЗ.

2. Копія чинної медичної довідки подається до Адміністрації судноплавства при поданні заяви на отримання:

1) першого кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання;

2) кваліфікаційного посвідчення капітана (судноводія) судна внутрішнього плавання;

3) продовження кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання у разі виконання умов:

з 60-річного віку член палубної команди повинен підтверджувати медичну придатність принаймні кожні п'ять років, якщо інше не зазначено в медичній довідці;

з 70-річного віку член палубної команди повинен підтверджувати медичну придатність принаймні кожні два роки, якщо інше не зазначено в медичній довідці.

Медичні довідки, видані з метою отримання кваліфікаційного посвідчення, повинні бути від дати, не давнішої, ніж за три місяці до дати подання заяви на отримання кваліфікаційного посвідчення.

3. Судновласник або капітан (судноводій) судна може вимагати від члена екіпажу судна підтвердити свою медичну придатність шляхом проходження позачергового медичного огляду у разі: якщо стан здоров'я не дає змоги йому виконувати свої трудові обов'язки; прийняття участі в аварійних чи надзвичайних пригодах; проявів суїцидальної та неадекватної агресивної поведінки; ознак алкогольного/наркотичного/токсичного сп'яніння; наявності обґрунтованої підозри щодо існування протипоказань до безпечного судноплавства.

Якщо член палубної команди судна внутрішнього плавання для виконання своїх обов'язків не може повною мірою підтвердити свою медичну придатність, можуть застосуватись запобіжні заходи або обмеження, що забезпечать рівноцінний рівень безпеки судноплавства. У такому випадку такі пом'якшувальні заходи та обмеження, пов'язані з медичною придатністю, повинні бути зазначені в кваліфікаційному посвідченні.

Начальник Управління морського
та річкового транспорту

Ярослав ІЛІСЕВИЧ